

מסורת הש"ס

(א) [ג'ז: כג: ג] (ב) [ג'ז: כג: ג] (ג) [ג'ז: כג: ג]
מלכי יון, (ד) מלכות פ"ב
מ"ג, (ה) ג"ז ע"ש מ"ד,
(ו) מלכות פ"ב מ"ג לקמן
ל"ה [נחמ"ס ה': ט:] (ז) [מלכות
מ"ג], (ח) מלכות פ"ב מ"ג,
(ט) ע"ש פ"ב מ"ג, (י) [ג'ז: כג: ג]
סדר המשנה ושילוח אמה
ועיני כנ"מ פ"ו מ"ג הל' ב'ת
המכירה הלכה ו', (כ) [ג'ז: כג: ג]
פ"ב משנה ו', (כ"א) וזכ"ס נ"ג:
(כ"ב) פ"ב: מלכי יון, (כ"ג) [ג'ז: כג: ג]
(כ"ד) ע"י פ"י ד"ה א',

גלויו הש"ס
גב' אמ מני ר"י ה"א. ע"י
לקמן ל' ע"ב מוס' ד"ה
ר"י:

הגהות הב"ח
(א) גמ' לשכת העלום ל'זל
ומ"י ד"כ ממק' (ב) שם
כ"ה המשנה ורמב"ם
ורואה: (ג) רש"י ו' ה"א
שערקו קמני מיתה
לשכת: (ד) ד"ה מלך וכו'
ממקפת מדות וא"כ ה"א
דשמייה ל'זל ומ"י
ממק' והד"ל: (ה) ד"ה
לפני ממו סורג. סורג
ה"ס: (ו) ד"ה וכו' ג' מועלת
של חצי חצי אמה:

תוס' השנים
חוזי פבורה מורחי: לא
עני לנמנו שאחז לא היה
גבוה יותר מלפניה אמה
אבל ארבעה אמה היה
גבוה. שהרי לנרות נשים
גבה אמה קרקע שהיה
אמות, ואחז כולל היה
גבוה ארבעים אמה שכולם
היו כי גובה הפתח כ"א
מן היסקופה, מנאל
שהמשקוף של עורת נשים
לא היה גבוה [מאלף] שש
אמות יותר מממשקוף כותל
שער מורחי שגובהו היה כ"
אמה כמו ק'. מנאל מורחי
היה פלא יתה הכותל מנאל
גבוה מעל שער של עורת
נשים ו' אמות. שם כל אך
יוכל לראות פתחו של היכל
מעל כותל מורחי דרך שער
עורת נשים, מנאל [שאלף]
היה כותל מורחי זה
מחלת הר הבית גבוה כ"
אמה, והוא בין אולם כ"
ושלוח אמה אמה ג' ג'סין
כדלול קרקע שפרים זקנים
וכנסת מדות [פ"ב מ"ג],
וין מוכח נמי השם דמון כל
מעלות שהיו על גילתו חצי
אמה מן מעל אולם.
א' אמרת בשלמא רבי
אליעזר בן יעקב היה
היינו דאיכס' ר"ה
פיתחא. מה שפי
כנותרסם לרבי אליעזר
גובה קרקע עורת כהניס
(כ') [כ"ז] אמה ומנאל לא
דק, כנסת מדות מוכח
כדילא ששל המעלות של
דוק היו בכל אורך עורת
כהניס דקמני וזכ"ס
מנאל עורת כהניס גבוה

שבעת ימים פרק ראשון יומא

ששקלוס מלכי עוזדי כוכבים (א). שהקטירו עליה לעזרת כוכבים
מקדש. קמני (ב) כלשכת הטלחים שהוא צמערצית לרומית: מאן
הוא מרות. הא מנמיתין דמסכת מדות (ג) ה"א: ר"א בן יעקב
ה"א. דקמתיה דמנמיתין דמדות קיימי כוומיה: היסה אורך. מן
המורה למערב על רוח צפון אמר ר"א בן יעקב
לדרוס: ומשלחין סתם הדוד.
דמתיב (במדבר ו) ונתן על האש אשר
תחת זבח השלמים: לשכה המזורעין.
מפרש כפירקין דלקמן (ז) שש המזורעין
עובדין בשמיני לטרתמן כשזאין
להכניס ידעין לנבואות אע"פ שטבל
מזערב: אמר ר"א בן יעקב שחסי
כו'. מכלל דרישא ר"א בן יעקב
קאמר לה: ה"נ מספכא. דקמתא
לדמות ר"א קאמר לה: דמין כל
הכסלים וכו'. ולא מניט מוקמת
לה אלף כ"א בן יעקב: כל הכסלים
שהיו שם. בכל בניי הר הבית היו
גבוהין הרבה מאל עד שהיו כל
פתחים שבהן גבוהין כ' אמה לד
ממה של פתחים הרבה מאל:
חוזי מופל מורחי. הוא הממון
לרגלי הר הבית שזו נכנסין לחיל
שלפני עורת נשים ומן החיל נכנסין
לעורת נשים ומעורת נשים לעורה
הגדולה: שכן השורף אס הפרה
עומד צהר המשנה. הוא הר הזיתים
אשר על פני ירושלים מקדס לפני
הכהן למערב: ומסוין ורואה. מעל
גובה ראש הכותל דרך השערים
לפניהם היינו פתחו של היכל כשהוא
מזה צדס כדמתיב (במדבר ט) והזה
אל נוכח פני אהל מועד וגו' ולא
היתה הכותל גבוה אע"פ שהשערים
מנוונים זה כנגד זה שער הר הבית
כנגד שער עורת נשים ושער עורת
נשים כנגד שער העורה הגדולה
ושער העורה כנגד פתח היכל לא
היה יכול לראות את פתח היכל
דרך פתחים לפי ששהר הולך ומגביה
ועולה עד שקרקע פתח היכל
גבוה כ' אמות יותר מקרקעי רגלי
הר הבית ומנאלת איסקופת היכל
גבוהה מממשקוף פתח הר הבית ולא
יוכל לראות חלל פתח היכל דרך
אותו פתח: וסני כל הפתחים וכו'.
פיתחא תתאה מעלות אלא לר' אליעזר בן יעקב: גבוהין עשירי אמה. כיון גבוהין עשירים אמה לא משכת שנסתם צמעות
ההר לרבינ: לפנים ממו סורג. (ט) היה שם לפנים מכותל מורחי והיא מחילה העשויה נקבים נקבים כסירוגי נסתה של חבלים ועושין
אותה דכפי עך ארוכים וקצרים שקורין לט"ש ומרכיבין אותן זו על גב זו כדלכנסין וקורין אותן בלע"ז פרודוני: לפנים. מאמות סורג
היה מןקוס פנוי י' אמות והוא נקרא חיל: ושסיס עשרה מעלות היו. כזאות י' אמות שההר מגביה מן הסורג עד שער עורת נשים
רום כל מעלה ומעלה חצי אמה הרי שעלה קרקע עורת נשים ו' אמות. משך רוחז המעלה חצי אמה ואורכה בכל רוחז ההר
לפון ולדרוס: ע"ז מעלות. גובה קרקע עורת ישראל מעורת נשים הרי שעלה ההר י"ג אמה וחצי: והן זין האולם למנחם י"ז
מעלות. הרי שבגובה קרקע היכל מקרקע הר הבית התחתון תשע עשרה אמה וחצי עדיו נשאר מן הפתח התחתון חצי אמה עליונה לראות
דרך שם חצי אמה התחתונה של חלל פתח היכל: וסני ר"א בן יעקב אומר מעלה היסה. עוד צערות ישראל וגבוהה אמה ואורכה דרוחז
כל העורה: ודוק. של לוי בני עליה וגבוהה אמה וחצי: וכו' ג' מעלות של חצי אמה. שעולין צפון לדרון: אי אמרם שלמא. סתמא דקמני
דכותל מורחי נמוך כדי לראות מנאל לו דרך שערי עורת נשים ועורת ישראל את חלל פתח היכל: ר"א היה. דלית ליה מעלה יתירה וגבה
קרקע היכל מקרקע התחתון כ' אמה וחצי (ט): היינו דאיכסי ליה. פתח התחתון גבוהה קרקע היכל: אלא אי אמרם רבנן. הרי לא עלו
המעלות אלא י"ט אמה וחצי ופס ליה פלגא אמתא דמיתחזי ליה פתח היכל גבוהה לכהן שצברה הזיתים: כז אדא צר ארבעה אמה הא מני.
דקמני דכותל מורחי הולך להיות נמוך ר' יהודה היא דלומר המנחם עומד בצמלע העורה כנגד הפתחים ומנאל גבוהה סותם את הפתח התחתון
שהרי עלה קרקע עורת ישראל מקרקע התחתון י"ג אמה וחצי אמה קודם שהגיע למנחם והמנחם גבוהה תשע הרי עשירים ושמים וחצי:

מ"ז. דרומית מורחית היא היתה לשבת לחם הפנים. לקמן (דף

ע"א ב מ"י פ"ה מהל'
בית המכירה ה' א:
ע"ב ג מ"י פ"ו הלכה
ה:
ע"ג ג מ"י ע"פ ה' הל'
ז והלכה ה':
ע"ד ה ו שם הלכה ג:
ע"ה ז ע"ש פ"ו הל' ג:
ע"ז ח ע"ש הל' ג:
ע"ז ח ע"ש פ"ו הל' ג:
ע"י י ע"ש פ"ו הלכה ד:
ע"כ כ ע"ש הלכה ג:

לעוי רש"י
ל"ט"ז, פ"ס.
פרו"ד [פרו"ד א].
סבכא, טורג.

רבינו הנאל

דרומית מורחית היא היתה
לשכת עושי לחם הפנים.
נהה לשכת טלה קורבן
מקצוע מעריבת דרומית
היה עומדת, ואיך שנה
הנאל של תמיד כי היא
במקצוע מפוני מעריבת.
ומשניין מאן חנא מדות
ר' אליעזר בן יעקב
לדבר חולק עליו על
הנאל שנה התמיד.
דהנן עורת הנשים היתה
אורך קלי"ה על רוחב
קלי"ה וארבע לשכות היו
בארבע מקצועותיה כו'
ע"ד מעריבת דרומית, א"י
אליעזר בן יעקב שכחתי
מה היתה משמשת. הכי
נמי מסתברא דתנא דמדות
ר' אליעזר בן יעקב
ה"א, דתנן כל הכתלין
שחזי במקדש היו גבוהין
חוזי מכותל מורחי שהוא
גבוה מהכהן השורף
הפרה עומד בהר המשתה
ומתכוין ורואה פתחו של
היכל בשעת הזאת הרום,
ותנן כל הפתחים שהיו
שם גובהן כ' אמה, ורחבן
כ' אמה, ותנן לפניס
היינו החיל כו', ומצאנו
י"ב מעלות כל מעלה
רומה חצי אמה, ומעורת
הנשים ועורת ישראל
ט"ו מעלות, ובין האולם
היכל י"ב מעלות. נמצאו
לי"ט מעלות כל מעלה
גובהה חצי אמה הנה י"ט
אמה וחצי. ולדברי זה
הנאל אינו צריך להנמיך
הכותל המורחי אע"פ
שגיבונו ק' אמה (הפתח
שעל הכותל [הכותל
שלעל הפתח] המורחי, כיון
שגובהו [של פתח] כ'
אמה נשאר מן הפתח חצי
אמה שלא יסתייר המעלות
היכל, ויכול לראות מתוכו
פתח ההיכל. אלא כיון
שהיה כי כותל המורחי
שהיו גבוה כו' לראות
מעליו פתח ההיכל, למדנו
שדברי ר' אליעזר בן יעקב
המוסרין על המעלות
הללו שתי אמות וחצי
גובה, דתנן ר' אליעזר בן
יעקב אומר מעלה היתה
שם וגובהה אמה ודיוכן
תנן עליה וכו' ג' מעלות
של חצי חצי אמה,
מאב רב אדא לאוקמה
למידות לרבי יהודה, דתני מוכח ממוצע ועומד מכרין כנגד היכל וכו'.

שנמצא גובה המעלות והדיוכן כ"ב אמה, ונתכסה הפתח כולו, לפיכך הוצרכו לעשות כותל נמוך. מאב רב אדא לאוקמה
למידות לרבי יהודה, דתני מוכח ממוצע ועומד מכרין כנגד היכל וכו'.

(מאן תנא מידות) [הא מני] רבי יהודה היה. לפי פירוש רבינו שלמה מפ' (עמון) [וינומין] קשה
הכי מוכח מדמות רבי יהודה היה מנאל כרבי אליעזר בן יעקב, ומה הוכחה היא זו, דילמא תנא אמריתא הוא דלית ליה לקמן
פרק היזואלי זו [ג], [ח] וזכורס פרק קדשי קדשים [גמ]. כן דלוייה מנחם כפון קאי וכוומיה מיומקפתא שפיר.